

Sylabus k předmětu: Občanský sektor (KSA/NES)

- Akademický rok 2019/2020 (letní semestr)
 - vyučující: Tereza Šlehoferová
 - Kontakt: tzikova@ksa.zcu.cz
- Konzultační hodiny: pondělí – 10:00 – 11:00, místnost SP 322

Anotace kurzu:

Obsahovou náplní kurzu je vymezení občanského (neziskového) sektoru v České republice. Součástí kurzu budou rovněž témata spojená s praktickou činností v rámci NNO (fundraising, realizace projektů, management, PR aktivity, dobrovolnictví apod.). Jednotlivé semináře se budou skládat z teoretických úvodních přednášek a prakticky orientovaných workshopů. V rámci kurzu bude dán rovněž prostor pro představení marketingu v NNO, sociálního marketingu, jeho nástrojů, metod a způsobů využití. Součástí kurzu mohou být i přednášky externích lektorů.

Cíle předmětu:

Cílem předmětu je seznámit studenty se základními právními formami nestátních neziskových organizací v ČR (nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, spolky, družstva, korporace, fundace, ústavy), jejich historickým vývojem i současným stavem, posláním, cíli a cílovými skupinami NNO, fundraisingem i dalšími problémy spojenými s praktickou realizací projektových aktivit a činností NNO.

Požadavky na studenta:

Zpracování zadaných úkolů, které budou koncipovány tak, aby navazovaly na témata jednotlivých seminářů a čerpaly z praktických činností spojených s činností v neziskových organizacích.

Podmínky pro udělení zápočtu:

V seminářích (viz níže) se student/ka dozví **úkoly (celkem 5 úkolů)**, které bude vypracovávat v průběhu semestru a **odevzdávat a případně prezentovat dle stanoveného harmonogramu**. Úkoly budou koncipovány tak, aby navazovaly na témata jednotlivých seminářů a čerpaly rovněž z praktických činností spojených s činností v neziskovém sektoru. Některé z úkolů na sebe logicky navazují, proto je dodržení níže uvedených termínů odevzdání závazné! Jednotlivé úkoly mohou studenti/ky zpracovávat ve skupinkách (1 skupina – 2 studenti/ky) – v tomto případě se očekává detailnější propracovanost jednotlivých úkolů. **Podmínkou pro udělení zápočtu je vypracování všech úkolů dle zadaných instrukcí a jejich odevzdání v daném termínu** (pozn. pozdější odevzdání úkolu bez předchozí konzultace s vyučujícím může být důvodem k neudělení zápočtu). Přesné **znění jednotlivých úkolů se**

student/ka dozví v daném semináři (viz níže); znění jednotlivých úkolů bude rovněž zveřejněno na internetových stránkách Courseware.

Předpokládaná témata přednášek a seminářů:

1) 17. 2. - **(výuka od 12:45!)**

Úvodní přednáška (bez seminářů)

Specifikace požadavků na absolvování kurzu, vymezení tematické náplně seminářů, průběh kurzu v LS 2019. Očekávání studentů od kurzu. Osobní zkušenosti s NNO.

2) 24.2. - *přednáška/seminář*

Úvod do NNO. Občanská společnost, občanský sektor, veřejný sektor, neziskový sektor. Historické souvislosti, vymezení pojmů. Občanský sektor v ČR, typy NNO v ČR (aktuální stav plus změny v návaznosti na nový občanský zákoník).

Úkol č. 1. - Příklady neziskových organizací (termín odevzdání, prezentace - 2.3.).

3) 2.3. - *přednáška/seminář*

Zpráva o aktuálním stavu neziskového sektoru. Stav NNO v ČR v komparaci s ostatními zeměmi střední a východní Evropy (Index udržitelnosti NNO dle USAID). **Základní charakteristiky neziskové organizace** (poslání, cíle NNO, typy cílů, předmět činnosti, cílová skupina).

Úkol č. 2. - Definice poslání, cílů, činnosti a cílové skupiny neziskové organizace (termín odevzdání, prezentace - 9.3.).

4) 9.3. - *přednáška/seminář*

Legislativní rámec NNO.

Financování NNO. Fundraising v NNO, jeho formy, typy fundraisingových aktivit a jejich základní charakteristiky.

5) 16.3. - *přednáška/seminář*

Fundraising v NNO, jeho formy, typy fundraisingových aktivit a jejich základní charakteristiky Grantové zdroje financí v NNO (evropské dotace, státní dotace, dotace z prostředků místní správy a samosprávy, granty nadací a nadačních fondů).

Úkol č. 3 - Finanční zdroje neziskové organizace (termín odevzdání, prezentace 23.3.)

6) 23. 3. - *přednáška/seminář*

PR aktivity v rámci NNO. Prostředky komunikace s veřejností.

7) 30.3. – přednáška/seminář

Projekt v NNO. Projektové plánování v neziskové sféře. Projektový cyklus a management projektu. Typy projektů v NNO.

Úkol č. 4 – Projekt odpovídající poslání, cíli a cílové skupině NNO (termín odevzdání, prezentace – 6.4.).

8) 6.4. – přednáška/seminář

NNO poskytující sociální služby – charakteristiky, specifika, zákon o sociálních službách, standardizace činnosti (standardy sociálních služeb). Dobrovolnictví jako součást NNO. Pozice dobrovolníka v NNO.

13.4. – Velikonoční pondělí

9) 20.4. – přednáška/seminář

Marketing v NNO – nástroje, možnosti, činnosti. Sociální marketing jako nástroj řešení sociálních problémů a strategie pro sociální změnu. Základní definice, vymezení.

27. 4. – zahraniční cesta – výuka se neuskuteční

10) 4.5. – přednáška/seminář

Sociální marketing – modely marketingového plánování, strategie, vstupy, výstupy.

Úkol č. 5 – Sociálně marketingová kampaň (termín odevzdání mailem nebo vtištěné do schránky na KSA do 15.5. – případně později dle konzultace s vyučující).

11.5. – pracovní cesta vyučující - výuka se neuskuteční

11) 18.5. – Shrnutí kurzu, možnost individuálních konzultací nad zpracovávanými úkoly.

Doporučená literatura:

Základní:

Skovajsa, M. a kol, Občanský sektor: Organizovaná občanská společnost v České republice. Portál 2010.

Frič, Pavol; Goulli, Rochdi, [Neziskový sektor v České republice : výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University](#), Praha : Eurolex Bohemia 2001

Doplňující:

DOHNALOVÁ, M.– MALINA, J. – MÜLLER, K. (2003): Občanská společnost: Minulost – současnost – budoucnost. Brno: Panoráma biologické a sociokulturní antropologie, Nakladatelství a vydavatelství NAUMA, s. 83 – 96.

Hynek, V. – Proudová, Z. – Škarabelová, S. (2007): Neziskové organizace ve veřejných službách. CVNS.

FRIČ, Pavol: *Neziskový sektor v ČR*. In: Sborník analytických studií pro Strategický program sociálního a ekonomického rozvoje České republiky, http://www.vlada.cz/files/rvk/rases/sbornik_cast2.pdf (staženo 2. 2. 2005)

ROZŠIŘUJÍCÍ:

VAJDOVÁ, Tereza: *Zpráva o neziskovém sektoru v ČR*. In: Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, dostupné z : http://wtd.vlada.cz/files/rvk/rnno/zprava_o_neziskovem_sektoru.pdf

MÜLLER, Karel jr.: 2002. Češi a občanská společnost. Pojem, problémy, východiska. Triton: Praha.

ŠKARABELOVÁ, S. (2005): Definice neziskového sektoru. Sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS. Brno.

Minority Education: Anthropological Perspectives. Social and Policy Issues in Education: The University of Cincinnati Series. 1993

Social Marketing for Coalitions. Participant's Notebook. 2006. Dostupné z: http://www.coalitioninstitute.org/Coalition_Resources/WebinarSeriesArchives/SocialMarketingParticipantNotebook-08-31-2006.pdf

Získané způsobilosti:

Studenti si prostřednictvím praktických seminářů osvojí znalosti potřebné k základní orientaci v problematice neziskového sektoru. Studenti jsou schopni vymezit jednotlivé typy neziskových organizací, orientují se v klíčových formálních náležitostech potřebných k založení neziskové organizace, získají přehled o fungování a řízení neziskové organizace.

Vyučovací metody:

- Studium metodou řešení problémů.
- Přednáška s praktickými aplikacemi.
- Skupinová výuka.
- Samostatná práce studentů.
- Seminární výuka.

Hodnotící metody:

- Seminární práce
- Individuální prezentace na semináři
- Skupinová prezentace na semináři